РІЗНОРІВНЕВІ ЗАВДАННЯ

з навчальної дисципліни

«Основи правознавства»

для спеціальності 241 «Готельно-ресторанна справа»

Рекомендації щодо виконання завдань різних рівнів:

Початковий рівень:

• Завдання спрямовані на перевірку знання базових понять і термінів

• Рекомендується використовувати підручник, конспект лекцій, глосарій

• Відповіді мають бути короткими, конкретними

Середній рівень:

• Завдання передбачають пояснення, характеристику, порівняння правових понять

• Необхідно наводити конкретні приклади з готельно-ресторанної практики

• Рекомендується опрацювати законодавство про захист прав споживачів, трудове законодавство

Достатній рівень:

• Завдання вимагають аналізу, встановлення причинно-наслідкових зв'язків

• Необхідно демонструвати вміння застосовувати знання у конкретних готельно-ресторанних ситуаціях

• Рекомендується використовувати судову практику, реальні кейси з готельного бізнесу

Високий рівень:

• Завдання передбачають творчий підхід, розробку проєктів, кейс-аналіз

• Необхідно демонструвати глибокі системні знання, критичне мислення

• Рекомендується використовувати міжнародний досвід готельно-ресторанного бізнесу

• Роботи мають містити оригінальні ідеї та практичні рекомендації

Критерії оцінювання:

• Правильність та повнота відповіді

• Використання правової термінології

• Наявність прикладів з готельно-ресторанної практики

• Посилання на норми законодавства

• Самостійність виконання

• Практична спрямованість рішень

Різнорівневі завдання призначені для диференційованого оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до чотирьох рівнів засвоєння матеріалу: початкового, середнього, достатнього та високого.

Тема 1. Поняття, сутність та походження держави

І. Початковий рівень (1-3 бали)

1. Що таке держава? Оберіть правильну відповідь:

а) організація політичної влади на певній території;

б) сім'я, що проживає на певній території;

в) група людей з однаковими інтересами.

2. Назвіть три основні ознаки держави.

3. Що означає термін «правова держава»?

ІІ. Середній рівень (4-6 балів)

1. Поясніть, у чому полягає взаємозв'язок між державою і громадянським суспільством. Наведіть приклад.
2. Охарактеризуйте основні функції держави. Які функції є найважливішими для розвитку готельно-ресторанного бізнесу?

3. Яке значення мають правові норми у регулюванні діяльності готелів та ресторанів? Наведіть два конкретні приклади.

III. Достатній рівень (7-9 балів)

1. Проаналізуйте засади правової держави. Поясніть, як принцип верховенства права реалізується у сфері готельно-ресторанного бізнесу.
2. Розкрийте роль правосвідомості та правової культури для працівників готельно-ресторанної сфери. Чому це важливо?
3. Обґрунтуйте значення законності у наданні готельно-ресторанних послуг. Які наслідки можуть бути у разі порушення законодавства?

IV. Високий рівень (10-12 балів)

1. Розробіть схему «Державне регулювання готельно-ресторанного бізнесу в Україні» з поясненням функцій різних органів влади. Обґрунтуйте необхідність такого регулювання.
2. Проведіть порівняльний аналіз розвитку готельно-ресторанного законодавства в Україні та одній із європейських країн. Які є відмінності та спільні риси?
3. Запропонуйте власний проєкт заходів щодо підвищення правової культури серед працівників готельно-ресторанної галузі. Обґрунтуйте необхідність кожного заходу.

Тема 2. Конституційне право України

І. Початковий рівень (1-3 бали)

1. Коли була прийнята чинна Конституція України?
   а) 1991 року;
   б) 1996 року;
   в) 2004 року.
2. Перелічіть три основні права громадян України.
3. Хто є главою держави в Україні?

II. Середній рівень (4-6 балів)

1. Охарактеризуйте конституційні права, що стосуються підприємницької діяльності. Як вони реалізуються у готельно-ресторанному бізнесі?

2. Поясніть різницю між особистими та соціально-економічними правами громадян. Які з них найважливіші для роботи у готельно-ресторанній сфері?

3. Як захищається право споживачів на якісні готельно-ресторанні послуги? Які органи здійснюють контроль?

III. Достатній рівень (7-9 балів)

1.Проаналізуйте повноваження органів місцевого самоврядування щодо регулювання готельно-ресторанної діяльності. Наведіть конкретні приклади.

2.Розкрийте механізм захисту прав підприємців у готельно-ресторанній сфері. Куди можна звернутися у разі порушення прав?

3.Обґрунтуйте важливість права на свободу підприємницької діяльності для розвитку готельно-ресторанної індустрії.

IV. Високий рівень (10-12 балів)

1. Проведіть критичний аналіз реалізації конституційних прав підприємців у готельно-ресторанній сфері України. Які існують перешкоди?

2. Розробіть презентацію «Конституційні гарантії прав споживачів готельно-ресторанних послуг» з конкретними прикладами судової практики.

3. Запропонуйте власне бачення вдосконалення механізму державної підтримки готельно-ресторанного бізнесу. Обґрунтуйте з посиланням на норми Конституції.

Тема 3. Цивільне право та договірні відносини

I. Початковий рівень (1-3 бали)

1. Що таке цивільно-правовий договір?

2. Назвіть три види договорів, які укладаються у готельно-ресторанному бізнесі.

3. Що таке договір надання послуг?

II. Середній рівень (4-6 балів)

1. Поясніть різницю між договором готельних послуг та договором харчування. Наведіть приклади.

2. Охарактеризуйте істотні умови договору надання готельних послуг. Що обов'язково має бути вказано у договорі?

3. Які цивільно-правові договори укладаються при закупівлі продуктів для ресторану? Опишіть особливості одного з них.

III. Достатній рівень (7-9 балів)

1. Проаналізуйте особливості цивільно-правової відповідальності готелю за неналежне надання послуг. Наведіть приклади з практики.

2. Розкрийте механізм захисту прав споживачів у готелях та ресторанах. Які є способи відшкодування збитків?

3. Складіть порівняльну таблицю договорів купівлі-продажу, постачання та оренди приміщення. Вкажіть основні характеристики.

IV. Високий рівень (10-12 балів)

1. Розробіть проєкт договору надання готельних послуг. Врахуйте всі істотні умови та специфіку готельного бізнесу.

2. Проведіть юридичний аналіз ситуації: Гість готелю отримав харчове отруєння у ресторані готелю. Які є підстави для відповідальності? Який порядок відшкодування шкоди?

3. Запропонуйте систему профілактики порушень прав споживачів у готелі. Розробіть пам'ятку для персоналу.

Тема 4. Трудове право у готельно-ресторанному бізнесі

I. Початковий рівень (1-3 бали)

1. Що таке трудовий договір?

2. Назвіть нормальну тривалість робочого часу на тиждень.

3. Які види відпусток існують?

II. Середній рівень (4-6 балів)

1. Поясніть особливості графіку роботи у готельно-ресторанному бізнесі. Чим він відрізняється від звичайного робочого тижня?

2. Охарактеризуйте систему оплати праці у готелях та ресторанах. Що таке чайові і як вони регулюються законодавством?

3. Опишіть порядок укладання трудового договору з офіціантом або адміністратором готелю. Які документи необхідні?

III. Достатній рівень (7-9 балів)

1. Проаналізуйте особливості матеріальної відповідальності працівників готелю за збереження майна гостей. Які існують види відповідальності?

2. Розкрийте особливості трудових відносин у готельно-ресторанній сфері. Які специфічні умови праці існують?

3. Обґрунтуйте важливість дотримання вимог охорони праці у готелях та ресторанах. Які наслідки можуть бути у разі порушення?

IV. Високий рівень (10-12 балів)

1. Розробіть проєкт колективного договору для готелю. Врахуйте всі обов'язкові розділи та специфіку готельного бізнесу.

2. Проведіть кейс-аналіз: Працівник ресторану отримав травму на робочому місці. Опишіть порядок дій роботодавця, види відповідальності та механізм відшкодування шкоди.

3. Запропонуйте комплексну програму мотивації персоналу готелю з урахуванням трудового законодавства. Обґрунтуйте кожен елемент.

Тема 5. Захист прав споживачів готельно-ресторанних послуг

I. Початковий рівень (1-3 бали)

1. Хто такий споживач?

2. Назвіть три основні права споживача.

3. Куди можна звернутися зі скаргою на неякісні послуги готелю?

II. Середній рівень (4-6 балів)

1. Поясніть, які права має споживач готельних послуг. Як вони захищаються законодавством?

2. Охарактеризуйте порядок оформлення скарги на неякісні послуги ресторану. Які документи необхідні?

3. Які санкції можуть бути застосовані до готелю за порушення прав споживачів? Наведіть приклади.

III. Достатній рівень (7-9 балів)

1. Проаналізуйте механізм досудового врегулювання спорів між споживачем та готелем. Які переваги такого способу?
2. Розкрийте порядок відшкодування моральної та матеріальної шкоди споживачеві готельно-ресторанних послуг.
3. Обґрунтуйте важливість дотримання стандартів якості у готельно-ресторанному бізнесі для захисту прав споживачів.

IV. Високий рівень (10-12 балів)

1. Розробіть кейс: Гість готелю невдоволений якістю послуг та вимагає повернення коштів. Опишіть алгоритм дій адміністратора готелю з дотриманням законодавства.
2. Проведіть порівняльний аналіз систем захисту прав споживачів готельно-ресторанних послуг в Україні та ЄС. Які є відмінності?
3. Запропонуйте комплекс заходів щодо підвищення якості обслуговування та запобігання конфліктам у готелі. Розробіть інструкцію для персоналу.

Тема 6. Кримінальне право та відповідальність у готельно-ресторанній сфері

I. Початковий рівень (1-3 бали)

1. Що таке злочин?
2. Назвіть три види кримінальних покарань.
3. З якого віку настає кримінальна відповідальність в Україні?

II. Середній рівень (4-6 балів)

1. Поясніть різницю між необхідною обороною та крайньою необхідністю. Наведіть приклади з готельно-ресторанної практики.
2. Які злочини можуть вчинятися у готельно-ресторанній сфері? Опишіть три приклади.
3. Охарактеризуйте обставини, що пом'якшують або обтяжують кримінальну відповідальність.

III. Достатній рівень (7-9 балів)

1. Проаналізуйте особливості кримінальної відповідальності за фальсифікацію харчових продуктів. Які санкції передбачені Кримінальним кодексом України?
2. Розкрийте поняття господарських злочинів у сфері готельно-ресторанного бізнесу. Наведіть конкретні приклади з судової практики.
3. Обґрунтуйте важливість дотримання санітарних норм у контексті кримінальної відповідальності. Які наслідки можуть бути для власників готелів та ресторанів?

IV. Високий рівень (10-12 балів)

1. Кейс-аналіз: У ресторані сталося масове харчове отруєння внаслідок використання неякісних продуктів. Проведіть повний юридичний аналіз ситуації: визначте склад злочину, кваліфікацію, можливі санкції, порядок кримінального розслідування та відповідальність посадових осіб.

2. Проведіть порівняльний аналіз кримінальної відповідальності за злочини у сфері надання готельно-ресторанних послуг в Україні та країнах ЄС (на вибір: Німеччина, Франція або Польща). Які є відмінності у підходах до кваліфікації та покарання?

3. Розробіть комплексну програму превентивних заходів щодо запобігання злочинам у готельно-ресторанному закладі. Включіть: систему контролю якості продуктів, процедури безпеки, навчання персоналу, взаємодію з правоохоронними органами. Обґрунтуйте ефективність кожного заходу з правової точки зору.

Тема 7. Захист прав споживачів готельно-ресторанних послуг

I. Початковий рівень (1-3 бали)

1. Хто такий споживач?

2. Назвіть три основні права споживача.

II. Середній рівень (4-6 балів)

1. Поясніть, які права має споживач готельних послуг. Як вони захищаються законодавством?

2. Охарактеризуйте порядок оформлення скарги на неякісні послуги ресторану.

III. Достатній рівень (7-9 балів)

1. Проаналізуйте механізм досудового врегулювання спорів між споживачем та готелем. Які переваги такого способу?

IV. Високий рівень (10-12 балів)

1. Кейс: Гість готелю невдоволений якістю послуг та вимагає повернення коштів. Розробіть покроковий алгоритм дій адміністратора готелю з дотриманням законодавства про захист прав споживачів.

Різнорівневі тестові завдання з дисципліни «ОСНОВИ ПРАВОЗНАВСТВА»
підготувала викладач Павлишин-Кошова Г.Б.
Обговорено і схвалено на засіданні циклової комісії викладачів дисциплін гуманітарного циклу
Протокол № 01 від 26.08.2024

Голова циклової комісії Ірина ГОЛЕЦЬ